

Υπόθεση C-542/08

Friedrich G. Barth

κατά

Bundesministerium für Wissenschaft und Forschung

[αίτηση του Verwaltungsgerichtshof (Αυστρία)
για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως]

«Ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων — Εργαζόμενοι — Ίση μεταχείριση —
Ειδικό επίδομα αρχαιότητας των καθηγητών πανεπιστημίου προβλεπόμενο από
εθνική κανονιστική ρύθμιση της οποίας το ασύμβατο προς το κοινοτικό δίκαιο έχει
διαπιστωθεί με απόφαση του Δικαστηρίου — Προθεσμία παραγραφής —
Αρχές της ισοδυναμίας και της αποτελεσματικότητας»

Απόφαση του Δικαστηρίου (τέταρτο τμήμα) της 15ης Απριλίου 2010 I - 3192

Περίληψη της αποφάσεως

Δίκαιο της Ένωσης — Άμεσο αποτέλεσμα — Ατομικά δικαιώματα — Διασφάλιση από τα εθνικά δικαστήρια — Εθνικοί δικονομικοί κανόνες — Όροι εφαρμογής — Τήρηση των αρχών της ισοδυναμίας και της αποτελεσματικότητας

I - 3189

Το δίκαιο της Ένωσης δεν απαγορεύει ρύθμιση η οποία προβλέπει τριετή προθεσμία παραγραφής για την υποβολή των αιτήσεων περί καταβολής των ειδικών επιδομάτων αρχαιότητας, τα οποία δεν χορηγήθηκαν σε εργαζόμενο που άσκησε το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας, πριν από την έκδοση της αποφάσεως της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, C-224/01, Köbler, λόγω της εφαρμογής ασύμβατης προς το κοινοτικό δίκαιο εθνικής νομοθετικής ρυθμίσεως.

Συγκεκριμένα, απόκειται στην εσωτερική έννομη τάξη κάθε κράτους μέλους να θεσπίσει τέτοιους δικονομικούς κανόνες, υπό την προϋπόθεση, αφενός, ότι οι κανόνες αυτοί δεν είναι λιγότερο ευνοϊκοί από εκείνους που αφορούν παρόμοια ένδικα βοηθήματα της εσωτερικής έννομης τάξεως (αρχή της ισοδυναμίας) και, αφετέρου, ότι δεν καθιστούν πρακτικώς αδύνατη ή υπερβολικά δυσχερή την άσκηση των δικαιωμάτων που χορηγεί η έννομη τάξη της Ένωσης (αρχή της αποτελεσματικότητας).

Συναφώς, διάταξη περί παραγραφής δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αντιβαίνει στην αρχή της ισοδυναμίας εφόσον, πλην της διατάξεως περί παραγραφής η οποία εφαρμόζεται επί των προσφυγών που αποσκοπούν στη διασφάλιση, στο εσωτερικό δίκαιο, της προστασίας των δικαιωμάτων τα οποία οι ιδιώτες αντλούν από το δίκαιο της Ένωσης, υφίσταται και διάταξη περί παραγραφής η οποία εφαρμόζεται στις προσφυγές του εσωτερικού δικαίου και εφόσον, ενόψει του αντικειμένου και των ουσιωδών στοιχείων τους, οι δύο

διατάξεις περί παραγραφής μπορούν να θεωρηθούν ως παρόμοιες.

Όσον αφορά την αρχή της αποτελεσματικότητας, συμβιβάζεται με το δίκαιο της Ένωσης ο καθορισμός ευλόγων αποσβεστικών προθεσμιών για την άσκηση προσφυγής, προς το συμφέρον της ασφάλειας δικαίου, η οποία προστατεύει τόσο τον ενδιαφερόμενο όσο και την εμπλεκόμενη διοίκηση. Πράγματι, τέτοιες προθεσμίες δεν είναι ικανές να καταστήσουν πρακτικώς αδύνατη ή υπερβολικά δυσχερή την άσκηση των δικαιωμάτων που παρέχει η έννομη τάξη της Ένωσης. Συναφώς, κρίνεται εύλογη η τριετής αποσβεστική προθεσμία που προβλέπει διάταξη εθνικού δικαίου.

Η ερμηνεία αυτή δεν αναιρείται από το γεγονός ότι τα αποτελέσματα της αποφάσεως Köbler ανατρέχουν στην ημερομηνία έναρξεως της ισχύος της ερμηνευομένης διατάξεως, δεδομένου ότι το Δικαστήριο δεν περιόρισε τα διαχρονικά αποτελέσματα της αποφάσεως αυτής. Συγκεκριμένα, η εφαρμογή ενός δικονομικού κανόνα, όπως του σχετικού με προθεσμία παραγραφής, δεν πρέπει να συγχέεται με τον περιορισμό των αποτελεσμάτων μιας αποφάσεως με την οποία το Δικαστήριο αποφαινεται επί ερμηνείας διατάξεως του δικαίου της Ένωσης.

Εξάλλου, το δίκαιο της Ένωσης δεν απαγορεύει σε κράτος μέλος να αντιτάσσει

αποσβεστική προθεσμία σε αξίωση χορηγώσεως ειδικού επιδόματος αρχαιότητας, το οποίο, κατά παράβαση διατάξεων του δικαίου της Ένωσης, δεν χορηγήθηκε, έστω κι αν το κράτος μέλος αυτό δεν έχει ακόμη τροποποιήσει τους εθνικούς του κανόνες ώστε να τους καταστήσει συμβατούς με τις διατάξεις αυτές. Το αντίθετο ισχύει μόνον στην περίπτωση που η συμπεριφορά των εθνικών αρχών σε συνδυασμό με την ύπαρξη αποσβεστικής προθεσμίας στέρησαν παντελώς

ορισμένο πρόσωπο από τη δυνατότητα επικλήσεως των δικαιωμάτων του ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων.

(βλ. σκέψεις 17, 20, 27-30, 33, 41 και διατακτ.)